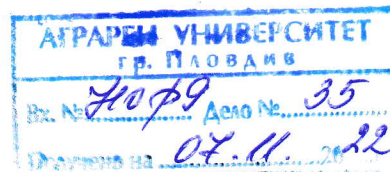

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд за получаване на научна степен “доктор на науките” по: област на висше образование 3.0. «Социални, стопански и правни науки», професионално направление 3.8. „Икономика”, научна специалност – „Организация и управление на производството”

Автор на дисертационния труд : АБЕТАРЕ ШУКЕРИ КАБАШИ

Тема на дисертационния труд: „УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВАТА СТАБИЛНОСТ В АГРАРНИЯ СЕКТОР НА РЕПУБЛИКА КОСОВО“

Рецензент: Доц. д-р Теодора Орфеева Паришева-Стоева, 3.0., „Социални, стопански и правни науки”, определен за член на научното жури със заповед №РД-16-983 от 07.10.2022 г. от Ректора на АУ.

1. Кратко представяне на кандидата.

АБЕТАРЕ ШУКЕРИ КАБАШИ е родена на 14.08.1996 година в Косово. Тя притежава магистърска степен по мениджмънт от International General Management - "Globbus" College. Към момента докторантката работи като финансов мениджър в колежа „Бизнес“ в Прищина.

2. Актуалност на проблема.

Представеният за рецензия дисертационен труд представлява актуално изследване на въздействието на глобалните тенденции и финансовите иновации върху финансовата система, през призмата на финансовата стабилност и сигурност, които са едни от ключовите фактори за развитието на националната икономика, интегрирана в международната среда. Фокусът на икономическата и паричната политика върху финансовата стабилност изисква непрекъснат подход за наблюдение на промените в икономическите фактори, които ще насърчат стабилен финансов сектор, конкурентна бизнес среда, стимулираща икономическия растеж и стандарта на живот.

3. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Целта на дисертационния труд е да се анализира и оцени финансовата стабилност на аграрния сектор на Република Косово, както и да се предложат препоръки за ефективното управление на финансовата стабилност на аграрните предприятия.

За постигането на набелязаната цел в дисертационното изследване се определят следните изследователски задачи:

- Теоретичен анализ и идентифициране на основните фактори, определящи финансовата стабилност в една икономическа система;

- Анализ на процеса на вземане на решения при управление на финансовата стабилност на макро и микро ниво в една икономическа система;
- Анализ на развитието и управлението на финансовата система в аграрния сектор на Република Косово;
- Анализ на финансовата стабилност на аграрните предприятия в Република Косово и синтез на изводи и препоръки за подобряване на управленските практики в тази сфера.

Предмет на изследване са процесите на управление на финансовата стабилност на аграрните предприятия в Република Косово.

Обект на изследване е финансовата система в аграрния сектор на Република Косово.

4. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Дисертационният труд е изложен във въведение, пет раздела и заключение, разположени на 141 страници, както и списък на използваната литература. Изследването е онагледено с 11 таблици и 12 диаграми. В дисертационния труд са използвани 193 литературни източника.

Като обем, структура и библиография, дисертацията отговаря на изискванията на *Закона за научните степени и звания*.

5. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

В първия и втория раздел на дисертационния труд е извършен литературен обзор на вижданията на изследователите на проблема, свързан с управлението на финансовата стабилност. Описани са основните етапи на глобалното финансово развитие на икономическите системи в условията на глобализация. Идентифицирани са основните функции на финансовата система и как тя влияе върху икономическите процеси. Дефинирани са основните източници на риск в управлението на финансовата стабилност на икономиката и на аграрния сектор в частност.

В третия раздел на дисертационния труд е анализирана финансовата стабилност в условията на пазарна икономика. Идентифицират се основните дефекти и аномалии на пазарната икономика и как те оказват влияние върху финансовата стабилност на аграрния сектор. Изяснява се ролята на пазарната информация в процеса на вземане на управленски решения, касаещи подобряване на финансовата стабилност. Съпоставя се функцията на пазарната ефективност срещу функцията на информационната асиметрия на пазара.

В четвъртия раздел на дисертационния труд се анализира финансовата стабилност на аграрния сектор на Република Косово. Анализът е осъществен в сравнителен план спрямо останалите страни от Западните Балкани, за да се открият основните различия във факторите, определящи финансовата стабилност на аграрния сектор на Република Косово.

Установени са основните различия във финансовите системи на страните от региона на Западните Балкани. Анализиран са последиците върху финансовата стабилност на икономиката и на аграрния сектор на Косово от избора на страната да използва като национална валута – еврото.

В петия раздел на дисертационния труд е анализирана финансовата

стабилност на аграрните предприятия в Република Косово. Идентифицирани са основните източници на стабилност/нестабилност и е изяснена тяхната роля в управлението на процеса в аграрните предприятия.

В заключението са представени основните изводи от извършеното дисертационно изследване, както и препоръките за подобряването на финансовата стабилност на аграрния сектор на Република Косово.

6. Приноси на дисертационния труд

В дисертационния труд могат да се открият следните приноси с научен и приложен характер:

- Изяснена е същността на финансовата стабилност като ключов фактор за икономическото развитие на икономиката и аграрния сектор;
- Идентифицирани са основните дефекти и аномалии на пазарната икономика, които оказват въздействие върху процеса на вземане на управленски решения при управлението на финансовата стабилност на икономическите системи;
- Извършен е сравнителен анализ на финансовите системи на страните от региона на Западните Балкани и е изследвано тяхното влияние върху развитието на икономиката и в частност на аграрния сектор;
- Извършен е анализ и оценка на управлението на финансовата стабилност на аграрния сектор на Република Косово;
- Формулирани са конкретни изводи и препоръки за подобряване на управлението на финансовата стабилност в аграрния сектор на Република Косово.

7. Критични бележки и въпроси.

Бих препоръчала на докторантката в края на всеки раздел на дисертационния труд да бъдат изведени конкретни изводи, които да подпомогнат и обогатят разработването на заключението на дисертационното изследване.

8. Публикувани статии и цитирания.

АБЕТАРЕ ШУКЕРИ КАБАШИ е публикувала шест /6/ статии, в които участва като автор:

1. Shyqeri Kabashi, Fatos Sadiku, **Abetare Kabashi**. Development of small businesses in Kosovo. 2018. INTERNACIONAL JOURNAL – KNOWLEDGE. Vol. 23 № 4, стр. 1127-1131.
2. Nexhmije Kabashi, **Abetare Kabashi**. Ethics in research works. INTERNACIONAL JOURNAL – KNOWLEDGE. Vol. 43. № 6, стр. 1309-1313.
3. Ramadan Beqiri, **Abetare Kabashi**. Impact of covid-19 on education, challenges related to distance learning (ON-LINE) and advancement in the quality of education. INTERNACIONAL JOURNAL – KNOWLEDGE. Vol. 43, № 2, стр.378-387.
4. Nexhmije Kabashi, Primer Kabashi, **Abetare Kabashi**. Safety of food products. 2020. INTERNACIONAL JOURNAL – KNOWLEDGE. Vol. 36. № 1, стр. 155-159.

5. **Abetare Kabashi.** Gross domestic product performance in Kosovo after liberation. Journal Biznesi-Scientific journal on issues Economic, Law, Emergency and security. Vol. 19-20. стр. 11-33.
6. **Abetare Kabashi.** The indication of small businesses in the development of the economy of Kosovo. Journal Biznesi-Scientific journal on issues Economic, Law, Emergency and security. Vol. 21-22. стр. 33-51.

Представените материали кореспондират с темата на дисертационното изследване. Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените, от кандидата, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително/отрицателно и да присъди на **АБЕТАРЕ ШУКЕРИ КАБАШИ** научна и образователна степен **“доктор”** по научната специалност „Организация и управление на производството”.

Дата: 27.10.2022 г.

РЕЦЕНЗЕНТ: Доц. д-р Теодора Стоева
(.....)

